Comuna Axente Sever

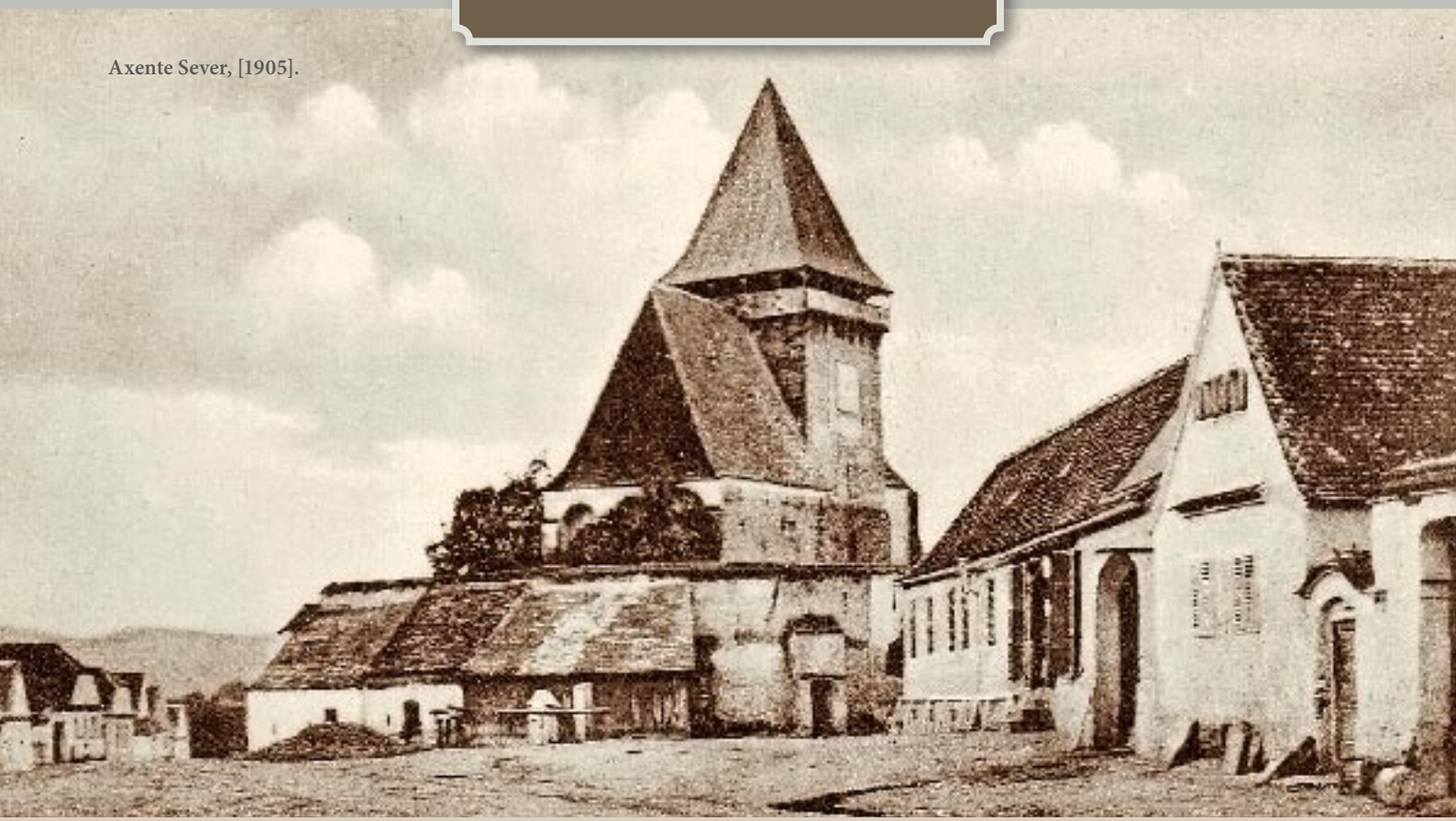

Axente Sever, [1905].

Axente Sever • Frauendorf • Asszonyfalva

- *1322*
  mențiune documentară — *Villa Dominarum.*

- *ca 1400*
  construcția unei biserici în stil gotic, cu hramul „Toți Sfinții", actuala biserică evanghelică, în jurul căreia se construiește ulterior o incintă fortificată, apoi la sfârșitul secolului al XV-lea biserica este fortificată devenind o biserică-cetate.

- *1414*
  Villa Dominarum face parte din Decanatul de Șeica.

- *1489*
  prima menționare a denumirii germane *Frawendorff.*

- *1516*
  Frauendorff este o localitate în scaunul săsesc Șeica și are 61 de gospodării.

- *1733*
  prima menționare a denumirii românești *Frua* (= Frâua), unde există 40 de locuitori români, care aparțin de protopopiatul Broșteni.

- *1821*
  se naște la Frâua Axente Sever (1821–1906), fruntaș al românilor transilvăneni în revoluția de la 1848–1849, care a decedat la Brașov.

- *1832*
  construcția bisericii ortodoxe din Frâua.

- *1836*
  construcția bisericii greco-catolice din Frâua.

- *1930*
  localitatea are numele românesc *Frâua.*

- *1941*
  localitatea poartă numele oficial de *Axente Sever.*

Axente Sever, [1910].

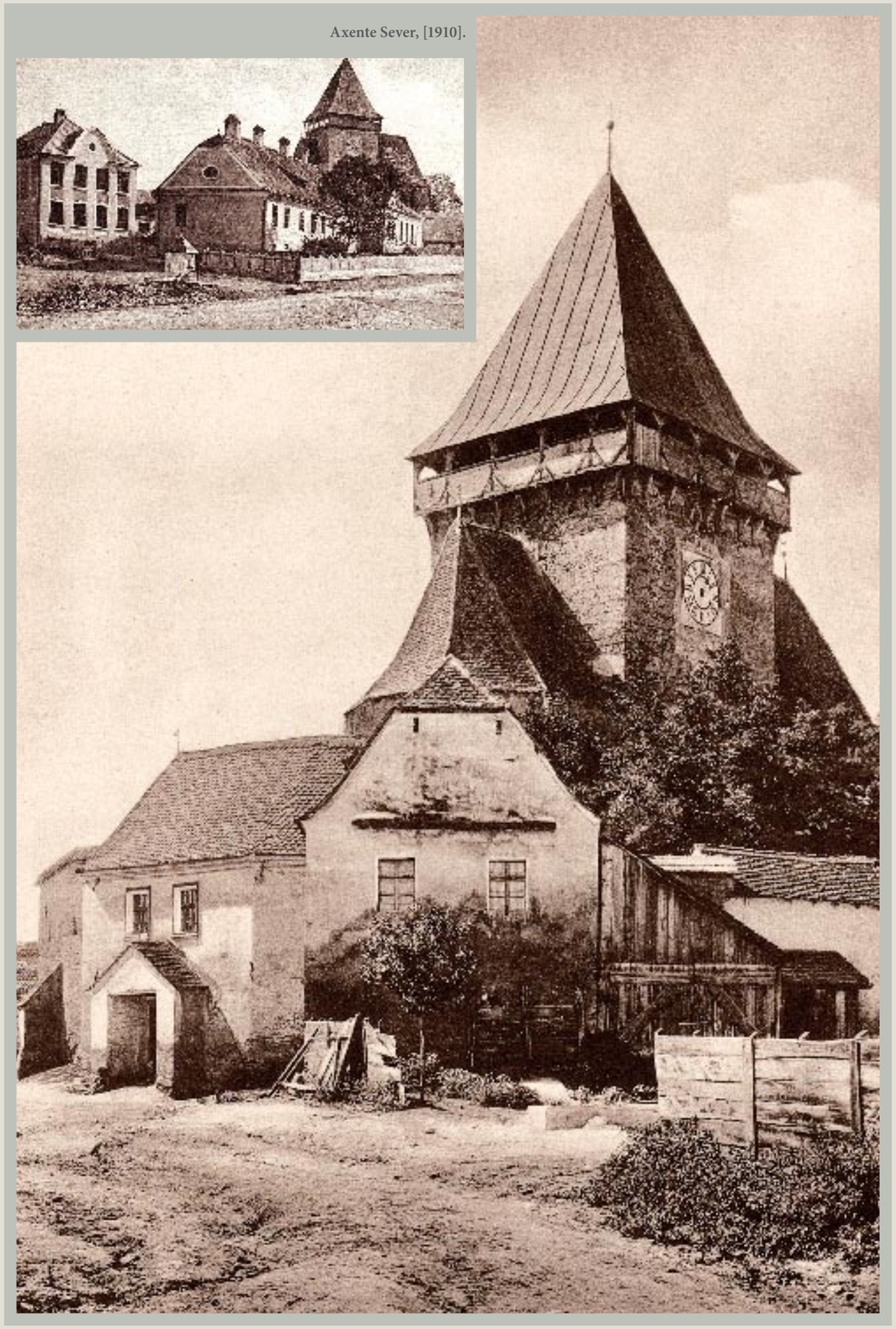

Axente Sever, 1905.

Agârbiciu, [1910].

Agârbiciu • Arbegen • Szászegerbegy

▪ *ca. 1300*
construcția unei biserici în stil gotic timpuriu, amplificată în secolul al XV-lea, în jurul căreia pe la 1500 s-a construit o incintă fortificată, devenind o biserică-cetate (actuala biserică evanghelică).

▪ *1343*
este menționat comitele *Nicolaus de Egurbeg*, denumit într-un document din 1357 *comes Nicolaus de Egirbig*.

▪ *1414–1415*
preotul Johannes de Egerbia este membru al capitlului Șeica.

▪ *1573*
Valentinus, fost învățător (*Schulmeister*) este primul cadru didactic, cunoscut nominal, care a predat la școala din Agârbiciu.

▪ *1702*
construcția bisericii ortodoxe, renovată în anul 1860.

▪ *1733*
Egerbegy este o localitate cu populație mixtă, în care există o biserică greco-catolică, un preot și 42 de locuitori români.

▪ *1760*
construcția bisericii greco-catolice.

Reuniunea fetelor săsești din Șoala, [1925].
The reunion of the Saxon maiden in Salea.

Șoala • Schaal • Sálya

▪ *1331*
posesiunea *Saal*, aparținătoare fiilor comitelui Blavus, este ocupată de scaunele săsești Mediaș și Șeica și revendicată de foștii proprietari.

▪ *1368*
locuitorii din *villa Sauli*, cu sprijinul scaunului Șeica își răscumpără libertatea pentru suma de 400 florini aur, localitatea devenind o comună liberă din scaunul săsesc Șeica.

▪ *1414*
menționarea bisericii cu hramul Sf. Ursula, construită în stil gotic târziu; ulterior, în jurul ei s-a construit o incintă fortificată cu trei turnuri (actuala biserică-cetate evanghelică).

▪ *1516*
Schalia este o localitate în scaunul săsesc Șeica, unde se consemnează 49 de gospodării și existența unei școli.

▪ *1733*
Salla este o localitate cu populație mixtă, în care trăiesc zece locuitori români.

▪ *1842*
construcția bisericii greco-catolice.

▪ *1884*
construcția bisericii ortodoxe.

Comuna Bazna

Bazna (imagine Fritz Guggenberger din Mediaș), [1912].
Bazna Spa (Photo: Fritz Guggenberger from Mediaș).

Bazna • Baaßen • Felsöbajom

▪ *1270–1272*
Ștefan al V-lea, regele Ungariei, conferă posesiunea *Bozna,* din comitatul Târnava, nobilului Bozouch, fiul lui Inok. Donația este confirmată de regele Ladislau IV (1272–1290).

▪ *1298*
nobilul Bozouch neavând moștenitori, donează posesiunea Bazna capitlului din Alba Iulia, donația fiind consemnată într-un document din anul 1302.

▪ *1328*
Johannes Henrigi plebanus de Bazna este primul preot din Bazna cunoscut nominal. El călătorește la reședința papei din Avignon (Franța) pentru un litigiu cu episcopul de Alba Iulia.

▪ *1359*
localitatea Bazna este menționată ca localitate liberă, parte a scaunului săsesc Mediaș. Nu se cunoaște când și cum a trecut din comitatul Târnava la scaunul Mediaș.

▪ *1404*
din acest an datează cel mai vechi clopot datat din Transilvania, aflat în actuala biserică evanghelică.

▪ *1454*
cel mai vechi document original păstrat, redactat la Bazna, în casa parohială, se află în arhiva parohiei evanghelice din Mediaș.

▪ *1479*
capitlul din Alba Iulia încearcă să redobândească Bazna ca posesiune a sa, dar cele Două Scaune săsești, Mediaș și Șeica, se opun cu succes, Bazna rămânând comună liberă.

▪ *1504*
terminarea unei faze de construcție a bisericii în stil gotic, actuala biserică evanghelică, în jurul căreia se va construi o incintă fortificată.

▪ *1516*
la primul recensământ păstrat, în Bazna trăiau 82 de gospodari; de asemenea atunci este menționată pentru prima dată existența unei școli.

▪ *1600 septembrie*
7000 de secui înarmați vin la Bazna și amenință orașul Mediaș.

▪ *1672*
prima mențiune despre descoperirea gazului metan la Bazna.

Băile Bazna. Vedere generală, [1926].
Bazna Spa. General sight.

Băile Bazna. Vile, [1930].
Bazna Spa. Villas.

Băile Bazna. Sanatoriul, [1930].
Bazna Spa. The Sanatorium.

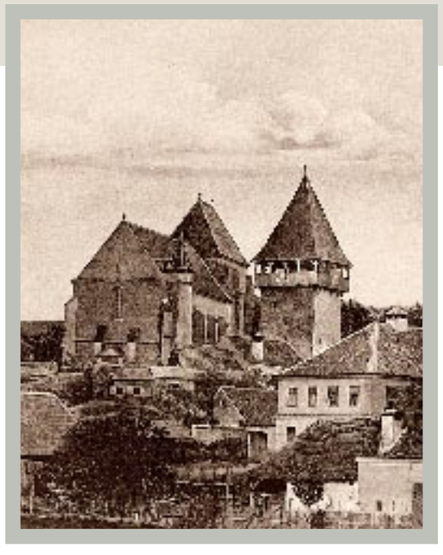

Bazna, 1905.

Băile Bazna. Aleea principală, [1930].
Bazna Spa. The Main alley.

Băile Bazna. Promenada, [1910].
Bazna Spa. The promenade alley.

Bazna. Izvorul Merkel, [1906].
Bazna Spa. The Merkel Spring.

Băile Bazna. Imagine cu baia „Oglinda de sub stâncă", 1912.
Bazna Spa. Image of the "Mirror watering place under the rock".

Băile Bazna. „Băile calde", [1930].
Bazna Spa. The "warm bath".

Salutări din Băile Bazna, 1904.
Greeting from Bazna Spa.

Băile Bazna. Restaurantul „Binder", [1920].
Bazna Spa. The "Binder" restaurant.

▪ *1752*
prima analiză a apei minerale de la Bazna de către Dr. Michael Felfalusi.

▪ *1773*
o nouă analiză a apei minerale de la Bazna de către Dr. Lukas Wagner din Brașov.

▪ *1776*
preotul Andreas Caspari scrie un studiu despre „baia de sulf" de la Bazna, publicat abia în anul 1791.

▪ *1842*
începuturile stațiunii balneare Bazna.

▪ *1877*
extinderea băilor Bazna de către proprietarul Breckner.

▪ *1896–1897*
filoxera distruge viile din Bazna.

Băile Bazna. Pavilionul de muzică, 1906.
Bazna Spa. Music kiosk.

Băile Bazna, [1930].
Bazna Spa.

Bazna. Biserica evanghelică, [1925].
Bazna Spa. The Evangelical church.

▪ *1905*
începutul producției sării iodate de Bazna, angajarea primul medic al stațiunii și deschiderea farmaciei.

▪ *1911*
apare la Sibiu primul ghid ilustrat pentru Bazna, autori Friedrich Soterius von Sachsenheim și Rudolf Eisenmenger.

▪ *1912*
primele foraje de gaz metan la Bazna.

▪ *1934*
Em. Elefterescu publică în seria „Locuri ardelene — monografii" un scurt ghid asupra băilor de la Bazna.

▪ *1939–1941*
construcția sălii festive a comunității bisericești evanghelice.

▪ *1977–1979*
construcția noii fabrici de sare de Bazna.

▪ *1988*
apare *Micul Îndreptar Turistic — Băile Bazna*, autori Victor Voicu-Vedea, Virgil Stroia și Alexandru Radu.

▪ *2002*
apare în Germania o monografie despre Bazna, autor Reinhold Schullerus.

Bazna, [1912].
Bazna Spa.

Boian, 1905.

Boian • Bonnesdorf • Alsóbajom

▪ *1309*
mențiune documentară — *villa Bonetis.*

▪ *1344*
se menționează pentru prima dată denumirea maghiară *Bayun* (azi Alsó-Bajom), localitatea fiind o posesiune în domeniul Cetății de Baltă.

▪ *1454*
prima mențiune a denumirii germane: *Bonnesdorff.*

▪ *sec. XV–XIX*
localitatea Boian este situată în comitatul Târnava, în cercul de jos, plasa Gănești (Galfaleu).

▪ *1489*
Cetatea de Baltă și domeniul ei — inclusiv Boian — este conferită de către Matia Corvinul, regele Ungariei, lui Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, ca loc de refugiu. Din acest timp datează stema Moldovei la turnul de poartă și la portalul de nord al bisericii, actualmente evanghelice.

▪ *1506*
fortificarea bisericii și construcția unei incinte fortificate.

▪ *1733*
la *Bojan* există o biserică greco-catolică, un preot și 55 de locuitori români, care aparțin de protopopiatul Biia.

Velț • Wölz • Völc

▪ *1359*
Velcz este o localitate din scaunul săsesc Mediaș.

▪ *sec. XIV*
construirea unei biserici în stil gotic, actuala biserică evanghelică, având hramul „Toți Sfinții", atestată la 1460. Pe la 1500 biserica este fortificată.

▪ *1516*
la *Wöltz* din scaunul Mediaș se consemnează 63 de gospodari și existența unei școli.

▪ *1733*
la *Völcz* există o biserică greco-catolică, doi preoți și 66 de locuitori români, care aparțin de protopopiatul Biia.